

Polonistinis švietimas šiuolaikinio pasaulio iššūkių akivaizdoje

Lenkų kalbos ir literatūros mokytojų pažintinis vizitas Varšuvoje

2025 m. spalio 22-24 d.

Organizatoriai: Vilniaus m. savivaldybė, Polonistų asociacija, Varšuvos švietimo skyrius.

Wspólne wyzwania: solidarność edukacyjna

Wilno–Warszawa

Era nowych wyzwań

Sztuczna inteligencja, media społecznościowe i rosnąca różnorodność uczniów stawiają przed polonistami nowe wymagania. Współczesna edukacja wymaga elastyczności, otwartości na innowacje i głębokiego zrozumienia potrzeb młodego pokolenia.

Pytanie przewodnie wizyty:

Jak efektywnie uczyć języka i literatury polskiej we współczesnym świecie?

Uniwersalność problemów

Wnioski z wizyty pokazują wyraźnie, że nauczyciele w Polsce i na Litwie zmagają się z podobnymi wyzwaniami. Wymiana doświadczeń wzmacnia poczucie wspólnoty i solidarności pedagogicznej.

„Zrozumiałam, że problemy, z którymi ma styczność nauczyciel na Litwie, mają także nauczyciele w Polsce (...) szukanie sposobów motywowania uczniów”.

— Anna Jasińska

Główne tematy wizyty studyjnej

Wyzwania współczesności

Edukacja polonistyczna w zmieniającym się świecie

Edukacja włączająca

Wsparcie uczniów ze specjalnymi potrzebami

Nowe technologie

Media i innowacyjne narzędzia w nauczaniu

Literatura współczesna

Funkcja tekstów literackich i doradztwo zawodowe na lekcjach polskiego

Dobrostan

Troska o kondycję psychiczną ucznia i nauczyciela

Współpraca

Wsparcie metodyczne i plany dalszej wymiany doświadczeń

Media, film i nowe technologie w nauczaniu polskiego

Praca z filmem jako narzędzie dydaktyczne

Film w edukacji polonistycznej otwiera nowe możliwości interpretacyjne i rozwija umiejętności krytycznego myślenia. Porównywanie dzieła literackiego z jego adaptacją filmową pozwala uczniom zauważać różnice w interpretacji, odkrywać intencje twórców i głębiej rozumieć „tekst kultury”.

„Praca z filmem umożliwia uczniowi głębsze zrozumienie tekstu kultury oraz rozwija umiejętność krytycznego myślenia.”

— Anna Jasińska, Gimnazjum im. Jana Pawła II w Wilnie

Cyfrowe narzędzia i sztuczna inteligencja

Warsztat prowadzony przez Agnieszkę Gałajdę z WCIES pokazał praktyczne zastosowania sztucznej inteligencji w pracy polonisty. Technologia pozwala na personalizację zadań, automatyzację oceniania i generowanie ćwiczeń z poprawności językowej.

- Personalizacja materiałów dla różnych poziomów
- Automatyczne sprawdzanie prac pisemnych
- Generowanie innowacyjnych ćwiczeń językowych
- Angażowanie uczniów przez interaktywne formy

Polonista jako doradca życiowy i zawodowy

Literatura współczesna

Współczesne teksty literackie poruszają tematy bliskie młodzieży: samotność, relacje, media społecznościowe, kryzysy emocjonalne. Lekcje języka polskiego stają się przestrzenią rozmowy o emocjach i refleksji nad własnym życiem.

„Współczesne teksty literackie dotyczą tematów ważnych dla uczniów (...) Dają przestrzeń do pogłębionej rozmowy i refleksji.”

— Lucyna Gilewska

Doradztwo zawodowe

Włączanie elementów doradztwa do analizy tekstów pomaga uczniom rozpoznawać własne predyspozycje. Praca z CV, listem motywacyjnym i autoprezentacją nadaje lekcjom praktyczny wymiar.

„To poszerza tradycyjne myślenie o przedmiocie i łączy edukację literacką i językową z praktycznymi umiejętnościami.”

— Teresa Bielak, Gimnazjum w Grzegorzewie

Dobrostan ucznia i nauczyciela

Dobrostan psychiczny i fizyczny jest fundamentem efektywnego nauczania i uczenia się. Wizyta w warszawskich szkołach pokazała konkretne rozwiązania służące poprawie komfortu wszystkich członków społeczności szkolnej.

Ograniczenie telefonów

W szkołach podstawowych wprowadzono zasady dotyczące korzystania z telefonów komórkowych, co zwiększa koncentrację uczniów podczas zajęć.

Przestrzeń do wyciszenia

Pokoje wyciszenia, czytelnie i siłownie tworzą środowisko sprzyjające zdrowiu psychicznemu i fizycznemu.

Komfort nauczycieli

Odpowiednio zaprojektowane miejsca pracy pedagogów wpływają na ich efektywność i satysfakcję zawodową.

Przykład dobrej praktyki – SP nr 386 im. Marszałka Józefa Piłsudskiego

Szkoła ta wyróżnia się rozwijaniem kreatywnych metod aktywizujących uczniów. Praca w grupach łączy kompetencje przedmiotowe ze społecznymi, tworząc zintegrowane środowisko uczenia się.

Wsparcie metodyczne i plany na przyszłość

Inwestycja w jakość

Wizyta jako inwestycja w rozwój nauczania polskiego w Wilnie

Wzmocnienie współpracy

Pogłębienie polsko-litewskiej współpracy edukacyjnej

Konsultacje metodyczne

Planowana współpraca z doradcami WCIES

Planowane działania

We współpracy z doradcami metodycznymi z Warszawskiego Centrum Innowacji Edukacyjno-Społecznych i Szkoleń zaplanowano konsultacje metodyczne dla nauczycieli szkół z polskim językiem nauczania na Litwie.

Temat główny: „Prosty język polski w praktyce”

Kontynuacja wymiany doświadczeń i dobrych praktyk stanowi klucz do dalszego rozwoju kompetencji polonistycznych i budowania trwałych relacji międzyśrodowiskowych.

3

Dni wizyty

Intensywna wymiana doświadczeń

6

Głównych tematów

Obszarów współpracy

Nowoczesny polonista – wnioski końcowe

Wiele więcej niż nauczyciel literatury

Edukator kompetencji

Rozwija umiejętności społeczne, poznawcze i cyfrowe wykraczające poza tradycyjny kanon lektur.

Nauczyciel krytycznego myślenia

Uczy analizy, interpretacji i wartościowania różnorodnych tekstów kultury.

Doradca życiowy

Wspiera uczniów w wyborach życiowych i zawodowych, pomaga odnaleźć własną ścieżkę rozwoju.

Potrzeba ciągłego rozwoju

Współczesny polonista musi być otwarty na innowacje i gotowy do stałego doskonalenia zawodowego. Wizyta w Warszawie pokazała, jak ważna jest wymiana doświadczeń, czerpanie inspiracji z muzeów, wystaw i spektakli teatralnych.

Rola wizyty

- Pogłębianie wiedzy przedmiotowej
- Rozwój kompetencji interpersonalnych
- Inspiracja kulturalna i artystyczna
- Budowanie sieci współpracy

Podziękowania

Samorząd m. Wilna

Za dofinansowanie i wsparcie organizacyjne wizyty studyjnej

Biuro Edukacji m.st. Warszawy

Za współorganizację spotkań i udostępnienie warszawskich szkół

Dzięki wsparciu partnerów możliwe było doskonalenie kompetencji wileńskich polonistów oraz budowanie trwałych mostów współpracy edukacyjnej między Wilnem a Warszawą. Wymiana doświadczeń, wzajemne uczenie się i solidarność pedagogiczna to fundament, na którym budujemy przyszłość edukacji polonistycznej.

